

securitas imperii

21

(02/2012)

Matej Medvecký

Prvý povojnový skonštruovaný proces na Slovensku –
Štefan Chalmovský a spol.

Petr Kubík

Slovenský exil v Itálii 1945–1949

Jerguš Sivoš

Teritoriálne útvary ŠtB na Slovensku v rokoch
1948 – 1953

Luděk Vacín

Náš pracující lid nedal setlíti tělu Klementa Gottwalda –
příspěvek k dějinám pražského mauzolea

Pavel Kreisinger

„Složky a organizace ve výbojných plánech německého
nacismu.“ Přednáška pplk. Josefa Bartíka v Leamingtonu
ve dnech 6. a 7. května 1941

Martina Fiamová

„Vydejte nám krávy, my družstvo nechceme!“
Bezpečnostná situácia v Prešovskom kraji v roku 1953

Pavel Žáček

Socialistická solidarita bratrských rozvědek.
Dokumenty z poslední porady náčelníků I. správ v Berlíně,
17.–21. října 1988

REDAKČNÍ RADA

VEDOUcí REDAKTOR:

Mgr. Jan Cholínský

PŘEDSEDA REDAKČNÍ RADY:

PhDr. Pavel Žáček, Ph.D.

TAJEMNÍK REDAKČNÍ RADY:

Mgr. Libor Svoboda, Ph.D.

ČLENOVÉ REDAKČNÍ RADY:

PhDr. Lukáš Babka

PhDr. Petr Blažek, Ph.D.

doc. PhDr. Vít Hloušek, Ph.D.

PhDr. Jan Kalous, Ph.D.

Mgr. Norbert Kmeť, CSc.

PhDr. Stanislav Kokoška

doc. PhDr. Karel Konečný, CSc.

PhDr. Zlatoše Kukánová

PhDr. Jaroslav Rokoský, Ph.D.

prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.

PhDr. Jiří Rajlich

doc. PhDr. Václav Veber, CSc.

PhDr. Pavel Zeman, Ph.D.

Príspevky do Securitas Imperii jsou vybírány v oboustranně anonymním odborném recenzním řízení (peer review), které odpovídá požadavkům Rady vlády pro vědu a výzkum. Více informací o zasílání příspěvků a průběhu recenzního řízení naleznete na www.ustrcr.cz/cs/securitas-imperii.

Securitas Imperii 21 (02/2012)

vychází dvakrát ročně

Vydává: Ústav pro studium totalitních režimů

Vedoucí redaktor: Jan Cholínský

Jazyková redakce: Marie Bernardová, Ingrid Hohošová

Odborná redakce: Patrik Virkner

Anglická redakce: OLDSCHOOL s. r. o.

Grafická úprava: Jaroslav Ježek

Sazba: Jaroslav Ježek

Poštovní adresa redakce: Siwiewcova 2, Praha 3, 130 00

Tisk: Unipress, spol. s r. o., Turnov

ISSN 1804-1612

Evidenční číslo: MK ČR E 19249

info@ustrcr.cz

www.ustrcr.cz

OBSAH

STUDIE	Matej Medvecký ♦ Prvý povojnový skonštruovaný proces na Slovensku – Štefan Chalmovský a spol.	10
	Petr Kubík ♦ Slovenský exil v Itálii 1945–1949	26
	Jerguš Sivoš ♦ Teritoriálne útvary ŠtB na Slovensku v rokoch 1948 – 1953	48
	Luděk Vacín ♦ Náš pracujúci lid nedal setlíti tělu Klementa Gottwalda – příspěvek k dějinám pražského mauzolea	90
DOKUMENTY	Pavel Kreisinger ♦ Složky a organizace ve výbojných plánech německého nacismu. Přednáška pplk. Josefa Bartíka u jednotek československého pozemního vojska v Leamingtonu ve dnech 6. a 7. května 1941	118
	Martina Fiamová ♦ „Vydejte nám krávy, my družstvo nechceme!“ Bezpečnostná situácia v Prešovskom kraji v roku 1953	150
	Pavel Žáček ♦ Socialistická solidarita bratrských rozvědek. Dokumenty z poslední porady náčelníků I. správ v Berlíně, 17.–21. října 1988	182
ROZHOVORY	Jan Cholínský – Ivo T. Budil ♦ Totalitarismus v teorii a praxi	228
RECENZE	Ivo T. Budil ♦ BERĎAJEV, Nikolaj Alexandrovič: <i>Prameny a smysl ruského komunismu</i> . Prostor, Praha 2012, 217 stran	250
	Václav Veber ♦ HUDEK, Adam: <i>Najpolitickéjšja veda – slovenská historiografia v rokoch 1948 – 1968</i> . Historický ústav Slovenskej akadémie ved, Bratislava 2010, 252 stran	
	SOMMER, Vítězslav: <i>Angažované dějepisectví – stranická historiografie mezi stalinismem a reformním komunismem (1950–1970)</i> . Nakladatelství LN a FF UK v Praze, Praha 2011, 508 stran	254

	Peter Jašek ♦ BENČÍK, Antonín: <i>Téma: Alexander Dubček. Pražská jar '68. „Normalizácia“. Nežná revolúcia '89.</i> Nakladatelství XYZ, Praha 2010, 349 stran	
	FERENČÁK, Tomáš: <i>Dubček – kontroverzná osobnosť.</i> Kalligram, Bratislava 2011, 140 stran	259
	Michal Janata ♦ HRUBEC, Marek – PAUZA, Miroslav – ZUMR, Josef (eds.): <i>Myslitel Karel Kosík.</i> Filosofia, Praha 2011, 329 stran	268
ANOTACE	SYRNÝ, Marek: <i>Slovenskí demokrati , '44–48. Kapitoly z dejín Demokratickej strany na Slovensku v rokoch 1944–1948.</i> Múzeum Slovenského národného povstania, Banská Bystrica 2010, 403 stran	274
	NOVOTNÝ, Vojtěch: <i>Maximální křesťanství, Adolf Kajpr SJ a list Katolík.</i> Karolinum, Praha 2012, 444 stran	276
	KAPLAN, Karel: <i>Národní fronta 1948–1960.</i> Academia, Praha 2012, 912 stran	277
	RECHCÍGL, Miloslav: <i>Pro vlast. Padesát let Společnosti pro vědy a umění.</i> Academia, Praha 2012, 563 stran	278
ZPRÁVY	Martin Tichý ♦ <i>Mezinárodní konference Kolektivizace v Československu.</i> Muzeum Jindřichohradecka, Jindřichův Hradec, 25.–26. dubna 2012	282
	Martin Tichý ♦ <i>Celostátní seminář Vliv odchodu původního obyvatelstva a změn životního stylu venkova na současnou stavební podobu a perspekti vy historických vesnických sídel.</i> Horní Maršov, 12.–14. září 2012	285
	Jan Cholínský ♦ <i>Königsmühle Land-Art. Setkání v prostředí zaniklé osady Antikomplex, město Loučná pod Klínovcem,</i> Spolek přátel kulturologie, Poetický klub 8, Die Grünen 29. srpna – 2. září 2012	287
SUMMARY		294
Informace pro autory		297

INFORMACE O AUTORECH

Matej Medvecký, Ph.D., nar. 1977 – historik. Působí v Ústavu paměti národa, v letech 2007–2009 byl šéfredaktorem časopisu *Paměť národa*. Zabývá se nejnovějšími slovenskými dějinami a dějinami tajných služeb. Je autorem monografií *Spravodajské eso slovenského státu: kauza Imrich Sucký* (Ústav paměti národa, Bratislava 2007) a *Za červené Slovensko* (Ústav paměti národa, Bratislava 2011); sestavil sborníky *Posledné a prvé slobodné (?) voľby na Slovensku, 1946, 1990* (Ústav paměti národa, Bratislava 2006) a *Fenoméni Bratislava* (Ústav paměti národa, Bratislava 2011).

Mgr. Petr Kubík, Ph.D., nar. 1963 – pedagog a historik. Působí jako nezávislý badatel. V posledním desetiletí se věnuje zejména mezinárodněpolitické a vojenské problematice třicátých a čtyřicátých let 20. století. Mimo studijních textů pro studenty SŠ a odborných studií je autorem monografií: *Rudé stíny, sovětské válečné zločiny 1941–1945* (Nakladatelství Mladá Fronta, Praha 2003) a *Slovensko-talianské vzťahy 1939 – 1945* (Nakladatelství Ústav paměti národa/Paměť národa, Bratislava 2010).

Mgr. Jerguš Sivoš, Ph.D., nar. 1979 – historik. Působí v Ústavu paměti národa a Ústavu pro studium totalitních režimů. Je zaměřen zejména na činnost StB. Je autorem publikací: *XII. správa ZNB. Dokumenty k činnosti Správy kontrarozvedky v Bratislave v rokoch 1974 – 1989* (Ústav paměti národa, Bratislava 2008) a *Bez rozsudku! Pracovné tábory, sústredovacie tábory a tábory nútenej práce na Slovensku 1945 – 1953* (2011), dále spoluautorem publikací *V stopách „železného Félixa“*. *Štátna bezpečnosť na Slovensku v rokoch 1945 – 1989* (Ústav paměti národa, Bratislava 2012) a *Biografický slovník predstaviteľů ministerstva vnútra v letech 1948–1989. Ministři a jejich náměstci* (Ústav pro studium totalitních režimů, Praha 2009) a spoluautorem výstavy *Prísne tajné! Dejiny ŠtB na Slovensku* (2011).

Mgr. Luděk Vacín, Ph.D., nar. 1979 – teolog, religionista a asyriolog. Působí jako postdoktorální vědecký pracovník v Ústavu Maxe Plancka pro dějiny vědy v Berlíně. Zaměřuje se na výzkum náboženství, královské ideologie, literatury a vědy na starém Předním východě. Současně se věnuje studiu vůdcovského kultu nejvyšších představitelů stalinistických režimů, především Klementa Gottwalda. Redigoval sborník odborných statí na paměť sumerologa a religionisty Blahoslava Hrušky, publikoval několik studií k dějinám a náboženství starověké Mezopotámie. V současnosti připravuje studii o Gottwaldově kultu v Československu a ucelenou monografii o pražském mauzoleu.